

som ikke passe til Nutidens Forhold, og om han muligens tillige ved en Udvidelse af den skriftlige Examen og af enkelte andre Dele af Examen, som kunne slutte sig dertil, — hvilken Udvidelse ogsaa kan stee ad administrativt Veie — vilde reducere Uligheben til det mindst Mulige.

Madvig: Jeg troer ikke, at det er værd at forlænge denne første Behandling af det foreliggende Lovforslag meget længere, og jeg vil derfor kun gjøre et Par korte Bemærkninger; deels for at høre et Par Misforstaaelser og deels for at befæste Noget, som jeg allerede for fremhævede. Det er en stor Misforstaaelse, naar det ærede Medlem straaes overfor mig (M. Andersen) troede, at jeg havde sagt, at man ved en Examencommission ikke kunde faae positive Kundskaber og klare Forestillinger constatere. Nei, jeg sagde just, at det var Noget, man overalt skulde forlange, og jeg sagde endvidere, at, forsaavidt man ved den frie og individualiserede Underviisning i Skolerne slog ind paa en saadan Frihed, at man ikke ved Examen kom til at lægge Vægt paa de positive Kundskaber, var man inde paa Vildspor, og at jeg just for at undgaae det kunde hælde til en Examencommission. — Jeg finder mig dernæst foranlediget til at sige et Par Ord til Undskyldning, fordi jeg hittede Noget om den nuværende Control med Statsseminarierne, som ikke var ganske correct. I det Dieblis, jeg talte, tænkte jeg paa ældre Forhold; jeg glemte, at der i den nyere Tid var truffet Foranstaltninger til at føre en Control med Skolelærerexaminerne ved Seminarierne, som ikke fandt Sted, dengang jeg havde med disse Sager at gjøre. Jeg vil ikke kaste den allerfjerneste Skygge paa den Control, som nu i nogle Aar er bleven ført af et Par Mænd, som tildeels ere blevne nævnte. — Ved nærmere Eftertanke vil det ærede 6te Medlem for 9de Aar (M. Andersen) vistnok indsee, at man ved at oprette en almindelig Examencommission ikke vil kunne virke til at formindste Antallet af dem, der ville være Skolelærere, naar man ikke vil opstille ganske nye Forordninger, men det vilde derhos være det Allerfarligste, hvis man lagde

det i en Examencommissionens Haand at afvige fra de Forordninger, som Staten nu engang har stillet til de unge Mennesker, der ville lade sig examinere, og tillod en saadan Commission at gjøre en Beregning over, hvor Mange der kunde vente Ansættelse, og som den derfor vilde lade slippe igjennem, medens den vragede Resten. Nei, de skulde vrages efter den Maalestof, som er givet af det Offentlige, og ikke efter nogen anden. Hvad jeg dernæst ønsker at befæste, det er den Betragtning, som jeg for fremhævede, at man, hvis man vil have gode Kræfter til at udføre den Gjerning, som skal udføres af en Examencommission, maa vente, at det vil koste en heel Deel. Dette bekræftede ogsaa den ærede Minister, men, er det nu saa, da maa vi ogsaa have en Bestemmelse ind i selve Loven om Midlerne til disse Bekostningers Bestridelse. Vi gaae en aldeles forkeert Veie, hvis vi nu kun bestemme, at der skal være en aarligt virkende Examencommission, bestaaende af 12 Medlemmer, og flaae det fast, men saa først ad Aare paa Finansloven bede om at faae de fornødne Midler dertil; thi disse Midler ville da kunne blive bevilgede efter en saa knap Maalestof, at det vil være umuligt at faae en god Commission. Man maa altsaa ikke frygte det fiantsielle Spørgsmaal tilfide ved denne almindelige Bestemmelse, men man maa tværtimod strax tage dette overordentligt vigtige Punkt med. Jeg vil bede den ærede Minister ikke at tage mig det ilde op, naar jeg dernæst fremhæver en Ting, virkelig ikke med noget uwilligt Sind, men med en vis Betyrning for den hele Stilling, som synes at danne sig ved vor Lovgivningsvirksomhed. Den ærede Ministers Foredrag var, forsaavidt det angik det første af mig berørte Punkt, nemlig Spørgsmaalet om Ministerens Stilling til denne Sag og om Initiativet i en saadan Sag, omtrent af følgende Indhold: Ministeren var forsaavidt imod en saadan Lov, som han ansaae den for overflødig, men han havde — sagde han dernæst — ikke dannet sig nogen personlig Mening om Sagen, og han vilde derfor rette sig efter, hvad Rigsdagen med Hensyn til den vedtog. Jeg troer nu ikke, at det gaader an, at en Fagminister møder i Rigsdagen og siger: Jeg har ikke nogen bestemt Mening, men jeg